

XVI-XIX. YÜZYILLAR TÜRK DİLİ

A

2020 GÜZ DÖNEM SONU - A

1. Aşağıdakilerden hangisi bir cümle türü değildir?

- A) Bağımsız birleşik cümle
- B) Karma birleşik cümle
- C) Sade birleşik cümle
- D) İç içe birleşik cümle
- E) Sıralı basit cümle

2. Evliya Çelebi'nin XVII. yüzyıl Türk lehçeleri hakkında verdiği bilgilere göre aşağıdaki çeldiricilerden hangisinde doğru bilgi verilmiştir?

- A) Gagavuz Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- B) Çuvaş Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- C) Başkurt Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- D) Karaçay Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- E) Azerbaycan Türkçesi hakkında verilmiştir.

3. "Üsküdarî Mahmûd Efendi" hangi tür kelime grubuna örnektir?

- A) Unvan grubu
- B) Birleşik İsim
- C) Ünlem grubu
- D) Aitlik grubu
- E) Bağlama grubu

4. Aşağıdakilerden hangisi ön seste ünlü düşmesi ses olayıdır?

- A) limon
- B) sıcak
- C) Ramazan
- D) rıza
- E) leğen

5. "İnşâllahu Te'âla bu kal'a sene 857 târihinin mâh-ı Rebi'ulevvel, gün rûz-ı temmûzda feth olunur." cümlesi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Dua
- B) Nasihat
- C) Rica
- D) imdat
- E) Kızma

6. Osmanlı Türkçesinde Batıdan alınan sayılar aşağıdaki dönemlerin hangisinde görülmeye başlamıştır?

- A) XV. yüzyıl
- B) XVI. yüzyıl
- C) XVII. yüzyıl
- D) XVIII. yüzyıl
- E) XIX. yüzyıl

7. Aşağıdakilerden hangisi Namık Kemal'in mevcut yapıdan ve durumdan Türkçeye geçmek için ileri sürdüğü fikirlerden biri değildir?

- A) Yeni bir Arapça-Farsça-Türkçe sözlük hazırlanmalıdır.
- B) Türkçeye mahsus mükemmel bir sözlük hazırlanmalıdır.
- C) Dilimize ait bir belâgat kitabı yazılmalıdır.
- D) Mevcut eserlerin doğal anlatıma sahip olan makalelerinden tertip edilen ve karşılaştırmalı bir antoloji hazırlanmalı, bunlar okullarda okutulmalıdır.
- E) Mevcut gramer kitapları düzeltilmeli, eksikleri tamamlanmalı ve herkesin faydalanacağı bir yaygınlığa kavuşturulmalı.

8. XVI. yüzyılda halk ve geniş kitleler için yazılan eserlerin dili aşağıdaki tanımlardan hangisine uygundur?

- A) Arapça kelimeler daha çoktur.
- B) Cümleler olması gerekenden uzundur.
- C) Farsça kelimeler daha çoktur.
- D) Konuşma dilinden oldukça uzaktır.
- E) Yazı dili sadedir.

9. Servet-i Fünûn'da "Kâri'lerime Mektuplar" başlıklı yazısıyla dil ile ilgili görüşlerine yer veren yazar kimdir?

- A) Ahmet Hikmet
- B) Ahmet Mithat
- C) Halit Ziya
- D) Cenap Şehâbeddin
- E) Tevfik Fikret

10. Bende, bendeniz, hâkir kelimeleri ile kurulan cümlelerde bu kelimeler hangi sebeple kullanılmaktadır?

- A) Yüce gönüllülük
- B) Çekingenlik
- C) Korkaklık
- D) Alçak gönüllülük
- E) Masumiyet

11. Aşağıdaki çeldiricilerden hangisi II. Meşrutiyetin ilanından sonra hızlanan alfabe tartışmalarındaki fikirlerden biri değildir?

- A) Kiril alfabesine geçmek
- B) Arap alfabesini bırakmak
- C) Başka bir alfabe kullanmak
- D) Mevcut alfabe kullanmaya devam etmek
- E) Arap ve Latin alfabelerini kullanmayarak tamamen yeni ve modern bir alfabe oluşturmak

12. Bir bilimsel çalışma alanı olarak kelime, kelime grupları, kelime kök ve eklerini kapsayan morphem birimlerinin anlam özelliklerini, anlam genişlemelerini ve değişmelerini dilin kültürel yapısını da değerlendirerek açıklayan bilim dalı aşağıdaki çeldiricilerden hangisidir?

- A) Morfoloji
- B) Leksikoloji
- C) Semantik
- D) Sentaks
- E) Fonetik

13. “Rum vilâyetine gelmeğe teveccüh eyledi.” cümlesinde altı çizili kelime hangi anlamı vermektedir?

- A) gelmeden
- B) gelmeksizin
- C) gelmek için
- D) gelmekle
- E) geldikçe

14. Aşağıdaki çeldiricilerin hangisinde partisip grubu yoktur?

- A) ocak içine kazan asacak demir zincir...
- B) Üsküdar'a geçmek fermân olunup...
- C) bâlâdan düşman üzre taş ve kumbara birağacak delikler vardır.
- D) At ve mâl u menâl isteyen, ata ve silâhına kâdir olan yiğitler gelsin.
- E) Sayf u şitâda dâ'imâ kırmızı kan gibi akar kanlı sudur.

15. Aşağıdaki ünlemlerden hangisi din ve devlet büyüklerine hitapta kullanılır?

- A) hey
- B) behey
- C) ey
- D) ya
- E) bre

16. Klasik dönem sonrası Çağatay Türkçesi hangi yüzyılda başlamıştır?

- A) XVIII. yüzyıl
- B) XIX. yüzyıl
- C) XVII. yüzyıl
- D) XVI. yüzyıl
- E) XV. yüzyıl

17. Dilde yenileşme döneminde, dilden yabancı kuralları atmak ama kelimelere dokunmamak düşüncesini savunanlar hangi adla anılırlar?

- A) Osmanlıcılar
- B) Türkçüler
- C) Tasfiyeciler
- D) Yeni Lisancılar
- E) Jön Türkler

18. Tanzimat döneminde dilde sadeleşme ve yenileşme hedefine en çok yaklaşan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
- B) Şinasi
- C) Ali Suavî
- D) Ziya Paşa
- E) Ahmet Mithat Efendi

19. “Ba'dehu Pertev Paşa merhûm olup Eyyûb Sultân civârında medfûn olmuştur.” cümlesindeki “ba'dehu” sözü hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Önce
- B) Daha sonra
- C) Sonra
- D) İlkönce
- E) İleride

20. Aşağıdaki çeldiricilerden hangisinde isnat grubu vardır?

- A) İki bin mikdârî âdemleri ile sarâyda kaldı.
- B) Geçen günlerdeki meşveretimiz üzre...
- C) Azerbaycân hudûdı add olunur.
- D) Sekiz aded üstü açık kaynak ılıcalar vardır.
- E) Çün ki İpşir mürd oldu.

2020 GÜZ DÖNEM SONU - A

A Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	A	B	A	E	A	E	C	D	A	B	C	B	D	C	D	E	B	D

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi
2019-2020 Güz Dönemi
Dönem Sonu Sınavı

XVI-XIX. YÜZYILLAR TÜRK DİLİ

B

2020 GÜZ DÖNEM SONU - B

1. Osmanlı Türkçesinde Batıdan alınan sayılar aşağıdaki dönemlerin hangisinde görülmeye başlamıştır?

- A) XV. yüzyıl
- B) XVI. yüzyıl
- C) XVII. yüzyıl
- D) XVIII. yüzyıl
- E) XIX. yüzyıl

2. Aşağıdakilerden hangisi ön seste ünlü düşmesi ses olayıdır?

- A) leğen
- B) limon
- C) Ramazan
- D) sıcak
- E) rıza

3. Aşağıdaki çeldiricilerden hangisinde isnat grubu vardır?

- A) Sekiz aded üstü açık kaynak ılıcalar vardır.
- B) Geçen günlerdeki meşveretimiz üzre...
- C) Çün ki İpşir mürd oldu.
- D) İki bin mikdârî âdemleri ile sarâyda kaldı.
- E) Azerbaycân hudûdı add olunur.

4. Evliya Çelebi'nin XVII. yüzyıl Türk lehçeleri hakkında verdiği bilgilere göre aşağıdaki çeldiricilerden hangisinde doğru bilgi verilmiştir?

- A) Çuvaş Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- B) Gagavuz Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- C) Azerbaycan Türkçesi hakkında verilmiştir.
- D) Başkurt Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.
- E) Karacay Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir.

5. Klasik dönem sonrası Çağatay Türkçesi hangi yüzyılda başlamıştır?

- A) XVII. yüzyıl
- B) XIX. yüzyıl
- C) XVIII. yüzyıl
- D) XVI. yüzyıl
- E) XV. yüzyıl

6. Tanzimat döneminde dilde sadeleşme ve yenileşme hedefine en çok yaklaşan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
- B) Ziya Paşa
- C) Ahmet Mithat Efendi
- D) Şinasi
- E) Ali Suavî

7. Aşağıdaki çeldiricilerden hangisi II. Meşrutiyetin ilanından sonra hızlanan alfabe tartışmalarındaki fikirlerden biri değildir?

- A) Kiril alfabesine geçmek
- B) Arap alfabesini bırakmak
- C) Başka bir alfabe kullanmak
- D) Mevcut alfabeyi kullanmaya devam etmek
- E) Arap ve Latin alfabelerini kullanmayarak tamamen yeni ve modern bir alfabe oluşturmak

8. Aşağıdaki çeldiricilerin hangisinde partisip grubu yoktur?

- A) ocak içine kazan asacak demir zincir...
- B) Üsküdar'a geçmek fermân olunup...
- C) Sayf u şitâda dâ'imâ kırmızı kan gibi akar kanlı sudur.
- D) bâlâdan düşman üzre taş ve kumbara birağacak delikler vardır.
- E) At ve mâl u menâl isteyen, ata ve silâhına kâdir olan yiğitler gelsin.

9. XVI. yüzyılda halk ve geniş kitleler için yazılan eserlerin dili aşağıdaki tanımlardan hangisine uygundur?

- A) Konuşma dilinden oldukça uzaktır.
- B) Farsça kelimeler daha çoktur.
- C) Arapça kelimeler daha çoktur.
- D) Yazı dili sadedir.
- E) Cümleler olması gerekenden uzundur.

10. "Üsküdarî Mahmûd Efendi" hangi tür kelime grubuna örnektir?

- A) Aitlik grubu
- B) Bağlama grubu
- C) Birleşik İsim
- D) Ünlem grubu
- E) Unvan grubu

11. "İnşâllahu Te'âla bu kal'a sene 857 târihinin mâh-ı Rebi'ulevvel, gün rûz-ı temmûzda feth olunur." cümlesi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Dua
- B) Nasihat
- C) Rica
- D) imdat
- E) Kızma

12. Bende, bendeniz, hâkir kelimeleri ile kurulan cümlelerde bu kelimeler hangi sebeple kullanılmaktadır?

- A) Çekingenlik
- B) Masumiyet
- C) Alçak gönüllülük
- D) Korkaklık
- E) Yüce gönüllülük

13. Aşağıdaki ünlemlerden hangisi din ve devlet büyüklerine hitapta kullanılır?

- A) ey
- B) ya
- C) bre
- D) behey
- E) hey

14. Aşağıdakilerden hangisi bir cümle türü değildir?

- A) Bağımsız birleşik cümle
- B) Karma birleşik cümle
- C) Sade birleşik cümle
- D) İç içe birleşik cümle
- E) Sıralı basit cümle

15. “Ba'dehu Pertev Paşa merhûm olup Eyyûb Sultân civârında medfûn olmuştur.” cümlesindeki “ba'dehu” sözü hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) İleride
- B) Sonra
- C) Önce
- D) İlkönce
- E) Daha sonra

16. Bir bilimsel çalışma alanı olarak kelime, kelime grupları, kelime kök ve eklerini kapsayan morfeim birimlerinin anlam özelliklerini, anlam genişlemelerini ve değişmelerini dilin kültürel yapısını da değerlendirerek açıklayan bilim dalı aşağıdaki çeldiricilerden hangisidir?

- A) Fonetik
- B) Morfoloji
- C) Sentaks
- D) Leksikoloji
- E) Semantik

17. Dilde yenileşme döneminde, dilden yabancı kuralları atmak ama kelimelere dokunmamak düşüncesini savunanlar hangi adla anılırlar?

- A) Türkçüler
- B) Yeni Lisancılar
- C) Tasfiyeciler
- D) Osmanlıcılar
- E) Jön Türkler

18. “Rum vilâyetine gelmege teveccüh eyledi.” cümlesinde altı çizili kelime hangi anlamı vermektedir?

- A) gelmekle
- B) gelmeksizin
- C) gelmeden
- D) geldikçe
- E) gelmek için

19. Servet-i Fünûn'da “Kâri'lerime Mektuplar” başlıklı yazısıyla dil ile ilgili görüşlerine yer veren yazar kimdir?

- A) Cenap Şehâbeddin
- B) Halit Ziya
- C) Ahmet Mithat
- D) Tevfik Fikret
- E) Ahmet Hikmet

20. Aşağıdakilerden hangisi Namık Kemal'in mevcut yapıdan ve durumdan Türkçeye geçmek için ileri sürdüğü fikirlerden biri değildir?

- A) Mevcut gramer kitapları düzeltilmeli, eksikleri tamamlanmalı ve herkesin faydalanacağı bir yaygınlığa kavuşturulmalı.
- B) Dilimize ait bir belâgat kitabı yazılmalıdır.
- C) Türkçeye mahsus mükemmel bir sözlük hazırlanmalıdır.
- D) Yeni bir Arapça-Farsça-Türkçe sözlük hazırlanmalıdır.
- E) Mevcut eserlerin doğal anlatıma sahip olan makalelerinden tertip edilen ve karşılaştırmalı bir antoloji hazırlanmalı, bunlar okullarda okutulmalıdır.

2020 GÜZ DÖNEM SONU - B

B Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	D	A	C	A	C	A	B	D	E	A	C	B	C	E	D	B	E	B	D

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi
2019-2020 Güz Dönemi
Dönem Sonu Sınavı